

ZDROWIE.
To zależy od Ciebie.

Podsumowanie siódmego wykładu w ramach cyklu edukacyjnego o odporności, zdrowiu i profilaktyce chorób.

Temat: Choroby wirusowe – diagnostyka i profilaktyka.

Prowadzenie: dr n. med. Agata Skrzat-Klapaczyńska

Tematyka profilaktyki wirusowych chorób zakaźnych stała się szczególnie istotna w czasach pandemii COVID-19. Należy jednak pamiętać, iż wirusowe choroby zakaźne towarzyszą nam od dawna. Jesteśmy stale świadkami powstawania i odkrywania nowych chorób zakaźnych, a koniec jednej epidemii oznacza najczęściej początek kolejnej.

Z tego powodu znajomość obecnie dostępnej diagnostyki i profilaktyki w tej dziedzinie jest niezwykle istotna z punktu widzenia zarówno klinicznego jak i epidemiologicznego. Indywidualna samoświadomość każdego potencjalnego pacjenta dotycząca zapobiegania oraz jak najszybszego zdiagnozowania danej wirusowej choroby zakaźnej ma nieoceniony wpływ na zdrowie i życie społeczeństwa, w którym żyjemy oraz na nas samych.

Grupa wirusowych chorób zakaźnych jest niezwykle zróżnicowana i ogromna. Choroby wirusowe mogą być ostre lub przewlekłe, mogą powodować powikłania, mogą przebiegać w sposób łagodny lub pod postacią ciężką, można im też zapobiegać.

Korzystna sytuacja epidemiologiczna większości chorób zakaźnych jest wynikiem skutecznych działań zapobiegawczych. Należy wiedzieć, że najskuteczniejszą metodą profilaktyczną w zwalczaniu wirusowych chorób zakaźnych są szczepienia ochronne. Dzięki nim można uzyskać długotrwałą ochronę przed wybranymi jednostkami chorobowymi, a w przypadku realizacji szczepień masowych, według długoterminowych strategii, można doprowadzić do znacznej poprawy sytuacji epidemiologicznej, a nawet do eradykacji zachorowań (jak w przypadku ospy prawdziwej).

ODRA – wirus odry jest wysoce zakaźny, rozprzestrzenia się drogą kropelkową. Tuż przed wystąpieniem choroby występują objawy prodromalne, takie jak: zapalenie spojówek, świąd powiek, światłowstręt, wysoka gorączka, złe samopoczucie.

Odra może powodować powikłania:

- zapalenie płuc;
- zapalenie mięśnia sercowego;

- SSSP podostre stwardniające zapalenie mózgu; powikłanie pojawiające się nawet wiele lat po przechorowaniu odry, jest to powolny rozwój zapalenia mózgu prowadzący do śmierci.

Skuteczną metodą zapobiegającą odrze jest szczepionka MMR, zawierająca żywy atenuowany szczep wirusa odry.

WIRUSOWE ZAPALENIE WĄTROBY może być nagłym schorzeniem o łagodnym lub ciężkim przebiegu prowadzącym do całkowitego wyzdrowienia (tzw. ostre wirusowe zapalenie wątroby). Zapalenie wątroby może mieć także postać choroby o przedłużonym przebiegu lub utajonego bezobjawowego zakażenia zwanego przewlekłym wirusowym zapaleniem wątroby.

Obecnie wyróżniamy 5 typów wirusowego zapalenia wątroby (A, B, C, D i E). Najważniejsze:

Wirusowe zapalenie wątroby typu A – przenoszone drogą fekalno-oralną. Nie powoduje przewlekłego zapalenia. Istnieje skuteczna szczepionka.

Wirusowe zapalenie wątroby typu B – zakażenie drogą krwiopochodną. Powoduje zakażenie przewlekłe. Powikłaniem jest marskość wątroby i pierwotny rak wątroby (HCC). Istnieje skuteczna szczepionka, obecnie jest podawana wszystkim noworodkom w dniu narodzin oraz w 2. i 7. miesiącu życia.

Wirusowe zapalenie wątroby typu C – zakażenie drogą krwiopochodną. Powoduje zakażenie przewlekłe. Powikłaniem jest marskość wątroby i pierwotny rak wątroby (HCC). Nie istnieje skuteczna szczepionka. Obecnie opracowano skuteczne leczenie wirusowego zapalenia wątroby typu C.

HIV. Dzięki skojarzonej terapii antyretrowirusowej jakość chorych zakażonych HIV znacząco poprawiła się. Pomimo tego, iż wirusa obecnie nie można całkowicie wyeradykować, skuteczna terapia sprawia, iż wiremia HIV jest niewykrywalna, a ludzie z HIV funkcjonują jak z innymi chorobami przewlekłymi.

Wirusem niedoboru odporności (HIV) zarazić się można poprzez kontakty seksualne, kontakt z krwią zakażonego lub drogą wertykalną. Niezdiagnozowane i nieleczone zakażenie HIV postępuje prowadząc do zespołu nabytych niedoborów odporności (AIDS), w którym może dojść do wystąpienia nowotworów związanych z niedoborem odporności oraz ciężkich zakażeń oportunistycznych. Wczesna diagnostyka i szybkie podjęcie terapii daje duże szanse na skuteczność leczenia i wydłużenie życia zakażonego.

Wirus HPV jest wirusem, którym można się zarazić niestety stosunkowo łatwo – uznaje się wręcz, że infekcja HPV jest najczęstszym zakażeniem przenoszonym drogą płciową! U niektórych osób zakażenie brodawczakiem ludzkim jest przejściowe i może nie dać żadnych zmian chorobowych, u innych natomiast może przybrać formę przetrwałą powodującą nawracające zmiany skórne. Wirus może być również przyczyną nowotworów, takich jak np. rak szyjki macicy, rak odbytu czy rak prącia. Infekcji HPV nie da się wyleczyć, może ona jedynie samoistnie przeminąć, dlatego tak ważna jest profilaktyka zapobiegająca zarażeniu, czyli zabezpieczenia się prezerwatywami podczas kontaktów seksualnych. Istnieją również szczepionki na niektóre typy wirusa HPV, które zalecane są przede wszystkim dziewczętom i młodym kobietom.

Najbardziej znanym wirusem jest wirus grypy, który powoduje ostrą chorobę wirusową układu oddechowego. W ciągu tylko ostatniego stulecia możemy wymienić kilka pandemii grypy, takie jak Hiszpanka (1918 rok), która pochłonęła 50-100 milionów żyć, Grypa Azjatycka (1957 rok) – 1-2 miliony

zmarłych, Hong Kong Grypa (1968 rok) – 1 milion i Świńska Grypa (2009) – 14 286 zmarłych. Z powodu grypy i wirusów grypopodobnych na świecie co roku choruje od 330 milionów do 1,575 miliardów ludzi, a umiera od 0,5 do 1 miliona osób. Objawy zarażenia to gorączka, ból głowy, mięśni i ogólne osłabienie. Niestety zdarzają też poważne powikłania. Najskuteczniejszą metodą zapobiegania zakażeniu jest szczepienie, które należy powtarzać co roku z uwagi na zmienność tego wirusa.

Koronawirusy – drobnoustroje wywołujące różnego rodzaju infekcje układu pokarmowego i oddechowego, zarówno u ludzi jak i u zwierząt. Ich nazwa pochodzi od otoczki przypominającej koronę, która widoczna jest wokół wirionów w mikroskopie elektronowym. W 2002 roku w południowych Chinach pojawił się koronawirus SARS-COV wywołujący ciężki, ostry zespół oddechowy, na który zachorowało 8096 osób łącznie w 28 krajach. W 2015 roku w Korei Południowej odnotowano pierwszy przypadek zakażenia wirusem MERS-COV – bliskowschodnim zespołem oddechowym, na który umiera aż 35% zarażonych. Natomiast w grudniu 2019 roku w środkowych Chinach po raz pierwszy został rozpoznany i opisany przypadek zakażenia wirusem SARS-COV-2, który powoduje ostrą chorobę zakaźną układu oddechowego. Co możemy zrobić, żeby ustrzec się przed zarażeniem? Pamiętajmy o częstym i dokładnym myciu dłoni, utrzymywaniu dystansu społecznego, unikaniu dotykania twarzy nieumytymi dłońmi i wietrzeniu pomieszczeń.

Szczegóły wydarzenia: www.piaseczno.pl www.fundacjabadz.pl